የ1997 የግብርና ናሙና ጥናት
የተቆጣጣሪዎች መመሪያ

1.መግቢያ

የኢትዮጵያ ሕዝብ በአብዛኛው በግብርና ዘርፍ ላይ የተሰማራ ሲሆን ይህም የአገር ውስጥን አጠቃላይ ምርትና የአገሪቱን የውጭ ምንዛሪ ለማስገኘት ከፍተኛ ድርሻ የያዘ ክፍለ ኢኮኖሚ ነው፡፡ ከዚህ በመነሳት የሕዝቡን የአመጋገብ ሁኔታና የኑሮ ደረጃ ከፍ ለማድረግ የግብርና ምርት ጥራትንና የምግብና የእርሻ ውጤቶችን ሥርጭት እንዲሁም በግብርና ላይ የተሰማራውን ሕዝብ አጠቃላይ የኑሮ ሁኔታ ለማሻሻል በየጊዜው ጥረት በመደረግ ላይ ይገኛል፡፡

ስለዚህ የግብርናውን ክፍለ ኢኮኖሚ አወቃቀርና ሌሎች የግብርና ባሕሪያትን በሚመለከት አስተማማኝ የሆነ ስታቲስቲካዊ መረጃ መኖር አስፈላጊ በመሆኑ የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን ላለፉት ዓመታት በናሙና በተመረጡት ገበሬ ማህበራት/ ቆጠራ ቦታዎች / ላይ በማተኮር የግብርና መረጃዎችን ለተጠቃሚዎች ሲያቀርብ መቆየቱ ይታወሳል፡፡ ይህም የአገሪቱን የዕድገት ፕላን ቅደም ተከተል ለማመቻቸት ከሞላ ጎደል በመንደርደሪያነት ሲያገለግል ቆይቷል፡፡ ሆኖም ይህ በቂ ሆኖ ባለመገኘቱ የግብርናውን ክፍለ ኢኮኖሚ በስፋትና በጥልቀት የሚያሳይ ስታቲስቲካዊ መረጃ አስፈላጊ መሆኑ ስለታመነበት 1997 ዓ.ም የግብርና ናሙና ጥናት ይካሄዳል፡፡

1.1 የእርሻ ሰብል ትንበያና ናሙና ጥናት ዓላማዎች

በ1997 ዓ.ም በመስከረም ወር መጀመሪያ ጀምሮ ለአንድ ወር የሀገሪቱን ክልሎች በሙሉ የሚሸፍኑና በተመረጡ የቆጠራ ቦታዎች የሚካሄደው የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት ዓላማዎች የሚከተሉት ናቸው፡፡

1. የዚህ ጥናት መሠረታዊ ዓላማ በ1997 ዓ.ም ሰብል ዘመን ሊገኝ የሚችለውን ምርት በመገምገም በምርት ዘመኑ ሊመረት የሚችለውን ጠቅላላ የምርት መጠን (Total production forecast) ከወዲሁ መገመትና ወደፊት በሀገሪቱ ሊመረት የሚችለውን የምርት መጠን መተንበይ እንዲሁም፡፡

2. በ1997 ዓ.ም የምርት ዘመን ትርፍ ምርት ሊያመርቱ የሚችሉትንና የምርት እጥረት ሊደርስ የሚችልባቸውን ክልሎች መለየት የሚያስችሉ የትንበያ መረጃዎችን ማቅረብ ናቸው፡፡

1.2. <u>የሰብል ምርት ትንበያ ናሙና ጥናት የሚያስገኛቸው ጥቅሞች</u>

በሰብል ትንበያ ጥናት የሚገኙ የትንበያ መረጃዎች ከሚሰጡት በዛ ያሉ ጥቅሞች መሀል በተለይ መንግሥት ለሚነድፋቸው አዳዲስ ፖሊሲዎችና የረዥምና የአጭር ጊዜ ዕቅዶች ከሚሰጡት ጥቅም ጥቂቶች የሚከተሉት ናቸው::

ሀ. በሀገር ውስጥ ለምግብ ፍጆታ የሚውል ሰብል በቂ ወይም አነስተኛ መሆኑን በቅድሚያ መገመት በሰብል ምርት ወደፊት በሀገሪቱ ሊደርስ የሚችለውን እጥረት ወይም ትርፍ ለመገምገም ወደ ሀገር ውስጥ ለማስገባትም ሆነ ከሀገር ውስጥ ወደ ውጭ ለመላክ (Import-Export) ወቅታዊ እርምጃዎች ለመውሰድ መንግሥት አስፈላጊውን ቅድመ ዝግጅት እንዲያደርግ የወደፊቱን በቅድሚያ በማሳወቅ የትንበያ መረጃ ትልቁን ሚና ይጫወታል::

ለ. የትንበያ መረጃዎች በምርት ዘመኑ በሀገሪቱ ትርፍ ምርት ሊያመርቱ የሚችሉ ክልሎችን በመጠቆም በክልሎቹ በሚገኘው ትርፍ ምርት ምክንያት ሊደርሱ የሚችሉ የተለያዩ ችግሮችን ለምሣሌ በሰብል ማከማቻ ችግር ምክንያት የምርት ብክነት እንዳይኖር ጊዜያዊ ማከማቻዎችን ለመሥራት እንዲሁም ትርፍ ምርት በመኖሩ ምክንያት ሊደርስ በሚችለው የሰብል ዋጋ መውደቅ ገበሬው እንዳይጎዳ መንግሥት ሊወስድ የሚገባውን እርምጃ በቅድሚያ መንደፍ::

ሐ. በአንጻሩ የምርት እጥረት ሊደርስባቸው የሚችሉ ክልሎችን በመጠቆም መንግስት በክልሎቹ ሊደርስ የሚችለውን የሰብል ምርት እጥረት ከወዲሁ በመረዳት እጥረቱ ሊወገድ የሚችልበትን መንገድ ለመተለም ቅድመ ሁኔታዎችን እንዲያመቻች በማስጠንቀቅ ወደፊት ሊገጥም የሚችለውን ችግር ለማስወገድ የሚወሰዱ እርምጃዎችን ለመንደፍ ይጠቅማሉ... ወዘተ::

1.3 <u>የግብርና ናሙና ጥናት የሚያስገኛቸው ጥቅሞች</u>

የግብርና ናሙና ጥናት የሚከተሉትን ዋና ዋና ጥቅሞች ያስገኛል::

ሀ. <u>ለፕላን ዝግጅት ፣ ለፖሊሲና አስተዳደራዊ ውሣኔዎች ያገለግላል::</u>

ስለግብርና አጠቃላይ ባህሪ ማወቅ በወቅቱ ያለውን የግብርና ክፍለ ኢኮኖሚ የእድገት ደረጃና ችግሮች ለመገምገምና ይህንኑ መሠረት በማድረግ በግብርና የተሰማራውን ሕዝብ የኑሮ ሁኔታ ይበልጥ ለማሻሻል የሚያስችሉ አግባብ

ያላቸውን ፕሮግራሞችና ፖሊሲዎች ለመንደፍ ያስችላል:: በተለያዩ የአስተዳደር ክፍሎች የሚኖረውን በግብርና የተሰማራ ሕዝብ ብዛት ከማሳወወቁም በላይ እያንዳንዱ የአስተዳደር ክልል በተለይ የተሰማራበትን የግብርና ዓይነት ወይም ሁኔታ ለማወቅ ስለሚቻል የተመጣጠነና ሚዛናዊ የሆነ የልማት ዕቅድ በማዘጋጀት ረገድ ታላቅ አስተዋጽኦ አለው::

ለ. <u>ለንግድና ለእንዱስትሪ ክፍለ ኢኮኖሚ ታላቅ አገልግሎት ይሰጣል</u>

የግብርና ክፍለ ኢኮኖሚ ከንግድና ኢንዱስትሪ ክፍለ ኢኮኖሚ ጋር በጣም የጠበቀና የተቀራረበ ግንኙነት ስላላው በንግዱ ዘርፍ የግብርና ውጤቶችን ፍላጎትና አቅርቦት ለማወቅና በአገር ውስጥም ሆነ ከአገር ውጪ ለሚደረጉ ግብይቶች በቅድሚያ ፖሊሲዎችን ለመንደፍ ይረዳል:: እንዲሁም የኢንዱስትሪውን ክፍለ ኢኮኖሚ አስመልክቶ የግብርና ውጤቶች ለኢንዱስትሪው ፣የኢንዱስትሪው ውጤቶች ደግሞ ለግብርናው የሚሰጡት ጠቀሜታ ተጣጥመው እንዲገኙ ለማድረግ ጥናቱ ከፍተኛ ጠቀሜታ ይኖረዋል::

ሐ. <u>በግብርናው ክፍለ ኢኮኖሚ የተደረጉትን ለውጦች ለመገምገም መሠረት ይጥላል</u>

በተለያዩ የልማት ዕቅዶችና ፕሮግራሞች እንዲሁም በተወሰዱ ፖሊሲዎችና እርምጃዎች ምክንያት የተደረሰባቸውን ለውጦች ለመገምገም እንዲቻል መነሻ መኖር ይኖርበታል:: የለውጡን ይዘት ለማጤን መሠረታዊ መረጃ በቅድሚያ ማጠናከሩ ሁኔታዎችን ለማወዳደርና ለማነጻጸር ያገለግላል:: በዚህም በኩል ጥናቱ መሠረታዊ መረጃዎች እንዲሰበሰቡ ስለሚያደርግና ይህም ተጠናክሮ መገኘት የሁኔታዎችን ለውጥ ለመገምገም ዓይነተኛ መሠረት በመሆን ያገለግላል::

መ. <u>የምርምርን ተግባር ያፋጥናል</u>

የግብርናው ክፍለ ኢኮኖሚ ባህርያትን አስመልክቶ ስፋትና ጥልቀት ያለው ምርምር ለማካሄድ የሚረዱ አንዳንድ መረጃዎች ከጥናቱ ስለሚገኙ በዚሁ በኩል ከፍተኛ አስተዋፅኦ ይኖረዋል::

2. <u>የግብርና ናሙና ጥናት የተቆጣጣሪዎች አጠቃላይ መመሪያ</u>

እያንዳንዱ ተቆጣጣሪ ለመስክ ሥራ ብቁና ታታሪ መሆን ይገባዋል:: እንዲሁም በተመደበበት ቦታ በሥሩ የተመደቡትን መረጃ ሰብሳቢዎች

በማስተባበር፣በመቆጣጠር፣በመከታተልና በመርዳት መረጃዎቹ በትክክል እንዲሰበሰቡ የማድረግ ኃላፊነት ስላለበት ይህንን ለመወጣት የሚከተሉትን መመሪያዎች መከተል ይኖርበታል።

2.1 <u>የተቆጣጣሪ ሚና</u>

በ1997 የሚካሄደው የግብርና ናሙና ጥናት የዋናው የመኸር ወቅትና የበልግ ወቅትን የግብርና ሁኔታ ያጠቃልላል። መረጃዎቹም በገጠር ከግል ባለይዞታዎች በተጨባጭ የመረጃ አሰባሰብ ዘዴና በቃለ መጠይቅ ይሰበሰባሉ። የመስክ ተቆጣጣሪ ጥናቱን የሚያስፈጽመውን ክፍልና መረጃ ሰብሳቢዎችን የሚያገናኝ ድልድይ እንደመሆኑ መጠን በመስክ በመገኘት ሥራ ይመድባል፣አስፈላጊ የሆኑ የቆጠራ ካርታና የመስክ መገልገያ ያከፋፍላል፣የተጠናቀቁ ቅጾችን በመሰብሰብ በመመሪያው መሠረት በትክክል መሞላቱን ያረጋግጣል ወቅቶችን በመጠበቅ ወደ ቅ/ጽ/ቤት ይልካል። ተቆጣጣሪው ወቅታዊ የሆነ ተጨማሪ መመሪያ ካለ ያስተላልፋል፣አስፈላጊም ከሆነ መረጃ ሰብሳቢውን በሥራ ያግዛል።

በመስክ ላይ ሊመለሱ ያልቻሉና መፍትሄ ያልተገኘላቸው ጥያቄዎችን በመሰብሰብ ሥራው ለሚመለከታቸው ኃላፊዎች ወይም ባለሙያዎች በማቅረብ የተሰጠውን መፍትሄ በሥራ እንዲተረጎም ያደርጋል።

ለመረጃ ሰብሳቢዎች የቃለ መጠይቅና የተጨባጭ መረጃ አሰባሰብ ዘዴን አስመልክቶ ሰፋ ያለ ሥልጠና ይሰጣል። ይህም ሥልጠና መረጃ ሰብሳቢዎች የማይራራቅ ዕውቀት እንዲኖራቸው እንደሚያደርግ ቢታመንም የያንዳንዱን መረጃ ሰብሳቢ የተፈጥሮ ባህርይ ከቃለ መጠይቁ የሚገኘውን መረጃ ሊያለያየው ይችላል። ስለዚህ በቃለ መጠይቁ ባለይዞታውን እንዴት መቅረብ እንዳለበትና ምን ዓይነት መረጃ በምን ዓይነት ዘዴ ሊያገኝ እንደሚችል ጠንቅቆ ማወቅ የመረጃ ሰብሳቢው የሥራ ድርሻ ስለሆነ ይህንን ለማሟላት ቅጾችንና የአሞላል መመሪያዎችን ከወዲሁ በደንብ መረዳትና ማወቅ ይኖርበታል። ከመስክ ተቆጣጣሪም ግንባር ቀደም ተግባሮች አንዱ መረጃ ሰብሳቢውን በቴክኒክ በኩል መቆጣጠር ስለሆነ እንደ መረጃ ሰብሳቢው ቅጾቹንም ሆነ የአሞላል መመሪያውን በደንብ ማወቅ ይገባዋል።

ተቆጣጣሪው ኃላፊው በሚሰጠው የቆጠራ ቦታዎች ዝርዝር ውስጥ የተመደቡትን መረጃ ሰብሳቢዎች ሥራ በየጊዜው በቅርብ መቆጣጠር አለበት። የግብርና ናሙና ጥናቱ ሥራ ለግል ባለይዞታው የሚከናወነው በተመረጡት የቆጠራው ቦታዎች በተመረጡት ባለይዞታዎችና ማሣዎች ላይ ብቻ መሆኑን

መገንዘብ ያስፈልጋል። የሚሰበሰበውን መረጃ ጥራት ለማጠናከር በየደረጃው የሚገኙ ኃላፊዎች ወይም ኤክስፐርቶች በየወቅቱ የመስክ ቁጥጥር ያደርጋሉ።

2.2 <u>ሥልጠና</u>

የመስክ ተቆጣጣሪዎችም ሆኑ መረጃ ሰብሳቢዎች ሥልጠና ለጥናቱ ሥራ አስፈላጊነቱ የታመነ ቢሆንም በተለይ ተቆጣጣሪዎች ካላቸው የሥራ ድርሻ አንጻር የመረጃ ሰብሳቢዎችን ሥልጠና ሙሉ በሙሉ መካፈል አለባቸው። ይህም የቃለ መጠይቁን አቀራረብ ሁኔታ ፣የማሳዎችን ልኪና የሰብል አጨዳን ሁኔታ፣እንዲሁም ለጥናቱ የሚያስፈልጉ ቅጾችን በሙሉ የሚያጠቃልል ሲሆን ተቆጣጣሪው ወደፊት ለሚገጥመው ቴክኒካዊ የቁጥጥር ሥራ ከፍተኛ እገዛ ያደርግለታል።

3. <u>የመስክ ተቆጣጣሪ መሠረታዊ ተግባሮች</u>

የመስክ ሥራውን ተግባራዊ በማድረግ በኩል አንድ ተቆጣጣሪ የሚያከናውናቸው ተግባራት በሁለት ዓበይት ክፍሎች ይከፈላሉ።

- የሥራ አፈጻጸሞችን መቆጣጠርና አስተዳደራዊ ሥራዎችን ማከናወን፣
- ቴክኒካዊ የመስክ ቁጥጥር ማድረግ።

3.1 <u>የሥራ አፈጻጸሞችን መቆጣጠርና አስተዳደራዊ ሥራዎችን ማከናወን</u>

መመሪያዎችንና የመስክ ሥራ መዋቅሩን ተግባራዊ ለማድረግ የሥራ አፈጻጸሞችን በመቆጣጠርና አስተዳደራዊ ሥራዎችን በማከናወን በኩል ከዚህ የሚከተሉት የተቆጣጣሪዎች ኃላፊነት ይሆናሉ።

ሀ. ከኃላፊው ጋር በየጊዜው ግንኙነት በማድረግ ፣ በጊዜው በተቆጣጣሪው ያልተፈቱ ችግሮችን ከመረጃ ሰብሳቢው ተቀብሎ ወደ ላይ በማስተላለፍ በወቅቱ መፍትሄ ማስገኘት፣

ለ. ከሥምሪቱ በፊት ለመቆጣጠሪያ ክልሉ በቂ የሆኑ የመስክ ቁሳቁሶች መሟላታቸውን ማረጋገጥ ወይም በሥሩ ላሉት መረጃ ሰብሳቢዎች በቂ መጠይቆች ፣ የጽህፈት መሣሪያዎች ፣ ኮምፓስ፣ሚዛን፣ገመድ፣. . . ወዘተ እንዲሁም ለቁጥጥሩ የሚያስፈልጉ ቁሳቁሶች፣በቂ መሆናቸውን ማረጋገጥ ካልተሟላ እንዲሟላ ማድረግ ፣በተጨማሪም እያንዳንዱ መረጃ ሰብሳቢ የሚመደብበትን ቆጠራ ቦታ አስመልክቶ አስፈላጊውን ሁሉ ይኸውም ቆጠራ ቦታው ምን ያህል ባለይዞታዎች ወይም ቤተሰቦች እንዳሉት፣ የግብርናውን ሁኔታ፣የቆጠራ ቦታውን የመልክዓ ምደራዊ አቀማመጥ፣የመጓጓዣ ሁኔታና

መጠለያን በሚመለከት አስቀድሞ ማወቅ፣የመስክ ሥራውን የሚመለከት ቁጥጥር እንዴት እንደሚደረግ ለምሣሌ እንደገና ቃለ መጠይቅ ወይም ማሣ ልኪቶሽ መቼ ማድረግ እንደሚገባ እቅድ ማውጣት ይገባል፡፡ እነዚህና የመሳሰሉትም ለጥናቱ አስፈላጊ የሆኑትን ሁሉ ለማዘጋጀት ወይም ለመወሰን የሚረዱ ይሆናሉ፡፡

ሐ. በተመረጡ ቆጠራ ቦታዎች በመገኘት የመጓጓዣ ሁኔታዎችን፣ከከተማ ርቀታቸውንና ለመረጃ ሰብሳቢው የተዘጋጀውን መጠለያ በማየት ችግር ካለ ማቃለል ከአቅም በላይ የሆነውን በወቅቱ ሪፖርት ማስተላለፍ ይህም ለቆጠራ ቦታው የሚያስፈልገውን የመጓጓዣ ዓይነት ለመወሰን መሻሻል የሚያስፈልገውን መጠለያ ለማሻሻል ወይም ለማስተካከል ይረዳል፡፡

መ. ከአካባቢና የቆጠራ ቦታው ከሚገኝበት ገበሬ ማህበር ባለሥልጣኖች ጋር ቀደም ብሎ በመገናኘት ስለጥናቱ ዓላማና ጥቅም በማስረዳት ድጋፍ ማግኘት የሚሰበሰበውን መረጃ ሚስጢራዊነት ማሳወቅና ለተቆጣጣሪውም ሆነ ለመረጃ ሰብሳቢው ሥራውን በሚመለከት አስፈላጊው ትብብር እንዲደረግ መጣር ሁኔታው ካልተሳካ ወይም ከአቅም በላይ ከሆነ ደግሞ ለኃላፊው በወቅቱ ማሳወቅ፡፡

ሠ. ተቆጣጣሪው በሥሩ ያለውን እያንዳንዱን መረጃ ሰብሳቢ አስመልክቶ ስለተመደበበት ቆጠራ ቦታ ሁኔታ ከስምሪቱ በፊት በዝርዝር ማለትም ከላይ ከሀ - መ ተቆጣጣሪው ቀደም ብሎ ያጣራቸውንና መፍትሄ የሰጣቸውን ሁኔታዎች በሙሉ ማስረዳት ይህም መረጃ ሰብሳቢው ስለሁኔታው ቀደም ብሎ ዝግጅት ወይም ጥንቃቄ እንዲያደርግ ከመርዳቱም በላይ በግል የሚያስፈልጉትን ቁሳቁሶች ለማሟላት በቂ ጊዜ ይሰጠዋል፡፡

ረ. ከመስክ ሥራው ፍጻሜ በኋላ የተሞሉ መረጃዎችን በሙሉ በመሰብሰብ ለሚመለከተው ክፍል ማስረከብ ወይም መላክና በጥንቃቄ መድረሳቸውን ማረጋገጥ፣

ሰ. ሌሎች አስተዳደራዊ ሥራዎችን መሥራት፣ ይህም ለተቆጣጣሪው በኃላፊው በኩል የሚደርሱትን አስተዳደራዊ ሥራዎች በሙሉ ሲሆን ለምሣሌ የመረጃ ሰብሳቢን ወይም ሌላ የመስክ ሠራተኞችን ደመወዝ በወቅቱ መክፈል፣ሌሎች ቆጠራውን የሚመለከቱ ክፍያዎችን መፈጸምና አፈጻጸማቸውን የሚያመለክት ማስረጃ ለሚመለከተው ክፍል በወቅቱ ማድረስ፣ቆጠራውን የሚመለከቱ መረጃዎችንና አስተያየቶችን ከተለያዩ ምንጮች መሰብሰብና ሪፖርት ማድረግ፣. . . ወዘተ

3.2 <u>የተቆጣጣሪን ቴክኒካዊ የመስክ ቁጥጥር ማድረግ በሚመለከት የሚከናወኑ ተግባራት፡፡</u>

ሀ. በጥናቱ ወቅት የጊዜ ሠንጠረዥ በማውጣት መረጃ ሰብሳቢዎች እንዲጠቀሙበት ማድረግ፣

ለ. የቆጠራ ቦታው ድንበሮች በቆጠራ ካርታው የተመለከቱ መሆናቸውን ማረጋገጥ፣

ሐ. የተጠናቀቁ መጠይቆችን አንድ በአንድ በመመርመር በመመሪያው መሠረት መሞላታቸውን ማረጋገጥ መታረም የሚገባቸውን ደግሞ እንዲታረሙ ማድረግ፣

መ. በመረጃ ሰጪዎች ወይም በሌላ ችግር ምክንያት ያልተጠናቀቁ ወይም መልስ ያልተሰጠባቸውን መጠይቆች በሚመለከት በቦታው በመገኘት ችግሩ እንዲቃለል ማድረግ፣

ሠ. ጥናቱ በሚካሄድበት ቦታ በመገኘት መረጃ ሰብሳቢው የሚሰራው በተመረጠ ቤተሰብ ወይም ባለይዞታ ወይም ማሣ መሆኑን ማረጋገጥ፣

ረ. ለጥናቱ ከተመረጡት ቤተሰቦች ውስጥ በተወሰኑ ማሳዎች ላይ የእንደገና ማሣ ልክቶሽ ማከናወን እንዲሁም የተወሰኑ ባለይዞታዎችን እንደገና ቃለ መጠይቅ ማድረግ፣

ሰ. እያንዳንዱ ተቆጣጣሪ ጉብኝቱን አስመልክቶ ለኃላፊው ሪፖርት ማቅረብ አለበት፡፡

ሸ. እያንዳንዱ ተቆጣጣሪ ለቁጥጥር ከመሰማራቱ በፊት ስለሚያከናውነው ሥራ ከኃላፊው ጋር ውይይት ወይም ምክክር ማድረግ አለበት፡፡

ቀ. ሌሎች አስፈላጊ የሆኑ ቴክኒካዊ ሥራዎችን ይሠራል፡፡

4. <u>መጠይቆችን ስለመመርመር</u>

4.1 <u>አጠቃላይ መመሪያ</u>

በእያንዳንዱ የመስክ ጉብኝት የተጠናቀቁ መጠይቆችን አንድ በአንድ ወዲያውኑ በመመርመር በመመሪያው መሠረት መሞላቱን ማረጋገጥ የተቆጣጣሪው ኃላፊነት ነው፡፡

የተቆጣጣሪውን ሥራ ለመለየት ያስችል ዘንድ እርማት ካለ መደረግ ያለበት መረጃ ሰብሳቢው ከሚጠቀምበት ቀለም ዓይነት የተለየ መሆን አለበት፡፡ የማያጠራጥሩና ግልጽ የሆኑ ስህተቶች ከተገኙ ተቆጣጣሪው እዚያው ማረም አለበት፡፡ ሆኖም መረጃውን ለማስተካከል የባለይዞታው ወይም የማሣዎች

ጉብኝት የሚያስፈልገው ከሆነ መረጃ ሰብሳቢው ቦታው ድረስ በመገኘት እንዲያስተካክል ማድረግ ያስፈልጋል፡፡ በአጠቃላይ ተቆጣጣሪው የተጠናቀቁ ቅጾችን በሚገባ ለመመርመር የሚችለው አሞላላቸውን በቀጥታ በማየት፣የእንደገና ቃለ መጠይቅና የእንደገና ማሣ ልክቶሽ በማድረግ ይሆናል፡፡

4.2 *የመጠይቆችን አሞላል ስለመመርመር ዝርዝር መመሪያ*

በ1997 በሚካሄደው የግብርና ናሙና ጥናት በመስክ ቁጥጥር መጠይቆችን እንዴት መመርመር እንደሚቻል ከዚህ በታች በዝርዝር ቀርቧል፡፡

በጥናቱ የሚሸፈነውን የቆጠራ ቦታ አስመልክቶ የአካባቢ መለያው የክልል፣የዞን፣የወረዳ፣የገበሬ ማህበሩና የቆጠራ ቦታ ስም ወይም ቁጥር የባለይዞታው ስም፣ዕድሜ፣ጾታና የግብርናው ዓይነት በትክክልና በተሟላ ሁኔታ መመዝገቡን ማረጋገጥ፡፡

የቅጽ ግ.ና.ጥ. 97/1 የናሙና ቤተሰቦች ዝርዝር አሞላል

ለ1997 የምርት ዘመን የግብርና ናሙና ጥናት በየቆጠራ ቦታው የሚፈለጉት 25 ቤተሰቦች በሰኔ እና ሐምሌ ወራት በተካሄደው የኢኮኖሚና ማህበራዊ ደህንነት እና የቤተሰብ ገቢ ፍጆታና ወጭ ጥናት የቤተሰቦች ምዝገባና ምርጫ በተደረገዉ ምዝገባ ወቅት አብረዉ ተመርጠው ተዘጋጅተዋል፡፡

ስለሆነም ለግብርና ናሙና ጥናቱ ሌላ ተጨማሪ ምዝገባና ምርጫ ሳያስፈልግ ከኢኮኖሚና ማህበራዊ ደህንነት እና የቤተሰብ ገቢ፣ ፍጆታና ወጭ ጥናት መመዝገቢያ ቅጽ 96/ገ/0 ክፍል 2 ዓምድ 8 ላይ በማየት በቀጥታ ወደ ቅጽ 97/1 ይወራረሣሉ፡፡

ቅጽ ግ.ና.ጥ 97/2 የሰብል ሁኔታ ግምገማ /በመኸር ወቅት/

በዚህ ቅጽ ለትንበያ የሚያገለግሉ መረጃዎች የሚሰበሰቡበት ስለሆነ በመመሪያው መሠረት መሞላቱን ማረጋገጥ፣የሚያጠራጥሩ መረጃዎች ከተገኙ ባለይዞታውን ማነጋገርና ማሳዎችን መጎብኘት ያስፈልጋል፡፡ በተጨማሪም ዓምዶች መገናዘብ እንዳለባቸው ማወቅ ያስፈልጋል፡፡

ለምሳሌ በክፍል 2 በዓምድ 6 ኮድ 1 ከተሞላ በዓምድ 7 የሚጨምረው ምርት መጠን በመቶኛ መሞላት እንዳለበት፣በዚሁ ክፍል ዓምድ 6 ኮድ 3 ከተሞላ

በዓምድ 8 የሚቀንሰው መጠን በመቶኛ ተሞልቶ ለመቀነስ ዋነኛ ምክንያት የሆነው በዓምድ 9 መገለጽ እንዳለበት መገንዘብ ያስፍልጋል፡፡ ሌሎችንም ዓምዶች በመመልከትና ቁጥጥር ማድረግ ሊከሰቱ የሚችሉበትን ስህተቶችን መቀነስ ይቻላል፡፡

ቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ በጊዜያዊ ሰብሎች (አትክልትና ሥራሥር ተክሎችን ጨምሮ) የተያዙ ማሳዎች ዝርዝር ሁኔታ እና የስፋት ልኪ ውጤት (በመኸር ወቅት)

ይህ ቅጽ በመኸር ወቅት ለጥናቱ በተመረጡ ቤተሰቦች ለሚገኙ የግብርና ባለይዞታዎች ይሞላል፡፡ በክልሉ ጥናቱ የተካሄደበት የአካባቢ መለያ በትክክል መሞላቱ ከተረጋገጠ በኋላ ክፍል ሁለት ማሣዎች የሚዘረዘሩበት እና የስፋት ልኪ ውጤት የሚመዘገብበት መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል፡፡

ይህ ቅጽ ባለይዞታው ያሉት ጠቅላላ በጊዜያዊ ሰብል የተያዙ ማሳዎች የሚመዘገቡበት እና የማሳ ስፋት ልኪ ውጤት የሚሞላበት ሲሆን በእያንዳንዱ ማሣ ላይ ያለው የሰብል ዓይነት የፓርሰልና የማሣ ቁጥር አሰጣጥ ከቅጽ 97/3ለ፣97/3ሐና፣97/3መ ጋር በትክክል ተገናዝቦ በክፍል 2 በዓምድ 3-መሞላቱን ማረጋገጥ እንዲሁም ለእያንዳንዱ የተመዘገበ ሰብል በክፍል 2 ዓምድ 2 የቀረቡት ጥያቄዎች ተጠይቀው በዓምድ 3-መልሶች መሞላታቸውን ማረጋገጥ ያስፈልጋል፡፡ በአምድ 4 እና 5 ደግሞ የስፋት ልኪ ውጤት መመዝገቡን ማረጋገጥ ያስፈልጋል፡፡ አንዱ ቅጽ በፊለፊት በኩል ለአንድ ማሳ በስተጀርባ በኩል ደግሞ ለሌላ ማሳ መመዝገቢያ የሚያገለግል ነው፡፡

ቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ለ በቋሚ ሰብሎች የተያዙ ማሣዎች ዝርዝር ሁኔታ እና የማሳ ስፋት ልኪ ውጤት

ይህ ቅጽ በባለይዞታው ቁጥጥር የሚገኙ ቋሚ ሰብሎች ብቻ የፓርስልና የማሣ ቁጥር ተሰጥቷቸው የሚመዘገቡበት እና የማሳ ስፋት ልኪ ውጤት የሚሞላበት ሲሆን የፓርስልና የማሣ ቁጥሮቹ 97/3ሀ 97/3ሐና 97/3መ ከተሰጣቸው ቁጥሮች ጋር ተከታታይነታቸውን የጠበቀ መሆኑን ማረጋገጥ ይኖርበታል፡፡ ሰብሎቹ የሚመዘገቡት በክፍል 2 በዓምድ 3- ሲሆን ለእያንዳንዱ የተመዘገበ ስብል በክፍል 2 በዓምድ 2 የቀረቡት ጥያቄዎች ተጠይቀው መሞላታቸው መረጋገጥ አለበት፡፡ በአምድ 4 እና 5 ደግሞ የስፋት ልኪ

ውጤት መመዝገቡን ማረጋገጥ ያስፈልጋል:: አንዱ ቅጽ በፊለፊት በኩል ለአንድ ማሳ በስተጀርባ በኩል ደግሞ ለሌላ ማሳ መመዝገቢያ የሚያገለግል ነው::

<u>ቅጽ ግ.ና.ጥ 97 3ሐ በድብልቅ ስብሎች የተያዙ ማሳዎች ዝርዝር ሁኔታ እና የማሳ ስፋት ልኪ ውጤት</u>

ይህ ቅጽ በባለይዞታው ቁጥጥር ሥር የሚገኙ ድብልቅ ሰብሎች የሚመዘገቡበት እና የማሳ ስፋት ልኪ ውጤት የሚሞላበት ሲሆን የማሣዎቹ <u>የፓርስልና የማሣ ቁጥር</u> ከቅጽ 97 3ሀ፣ከቅጽ 97/3ለና 97/3መ ጋር ተከታታይነት ያለው መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል:: የሰብሎቹ ሥም በክፍል 2 በዓምድ 3-የሚሞላ ሲሆን ፣ለነዚህ ለተሞሉት ሰብሎች በክፍል 2 በዓምድ 2 የተዘረዘሩት ጥያቄዎች መጠየቃቸውን ማረጋገጥ ተገቢ ነው:: በአምድ 4 እና 5 ደግሞ የስፋት ልኪ ውጤት መመዝገቡን ማረጋገጥ ያስፈልጋል:: አንዱ ቅጽ በፊለፊት በኩል ለአንድ ማሳ በስተጀርባ በኩል ደግሞ ለሌላ ማሳ መመዝገቢያ የሚያገለግል ነው::

<u>ቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3መ በሌላ የመሬት አጠቃቀም (በማንኛውም ሰብል ያልተያዘ) ዝርዝር እና የስፋት ልኪ ውጤት</u>

ይህ ቅጽ ባለይዞታው ያሉት ሌሎች የመሬት አጠቃቀሞች ማለትም በቤት የተያዘ ቦታ፣ የደን መሬት፣እዳሪ መሬት ፣የግጦሽ መሬት. . . ወዘተ የፓርስልና የማሣ ቁጥር ተሰጥቷቸው የሚመዘገቡበት እና የስፋት ልኪ ውጤት የሚሞላበት ነው:: የተሰጠው የፓርስልና የማሳ ቁጥር በሰብል ከተያዙ ማሣዎች ከተሰጠው ቁጥር ጋር ተከታታይነቱን የጠበቀ መሆኑን ማረጋገጥ ተገቢ ነው:: ከዚህ በተጨማሪም በዚህ ቅጽ ክፍል 3 ላይ ለቀረቡት ሌሎች የእርሻ ሥራ ተዛማጅ ጥያቄዎች መልስ የተሞላላቸው መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል::

<u>ቅጽ ግ.ና.ጥ 97/4 ለሰብል አጨዳ የማሣዎች መምረጫ</u>

ይህ ቅጽ ባለይዞታው ያሉትን አጨዳ የሚመለከታቸውን ሰብሎች የያዙ የማሳዎች ዝርዝር ከቅጽ 97/3ሀ፣97/3ሐ የሚወራረስበትና ለሰብል አጨዳ ማሳዎች የሚመረጡበት ነው:: በመሆኑም መረጃ ሰብሳቢው በክፍል ሁለት

ዓምድ 1 እና 2 የፓርስልና የማሳ ተራ ቁጥር እንደቀደም ተከተላቸው በመመሪያው መሠረት መሙላትና ተቆጣጣሪው ማረጋገጥ ይገባዋል:: እንዲሁም በዓምድ 3 ላይ ለተመዘገበ የሰብል ዓይነት በዓምድ 5፣7፣9፣11፣13፣15፣17፣19፣21ና23 ለአንድ ዓይነት ሰብል ተከታታይ ተራ ቁጥሮች መስጠታቸውን፣ በዓምድ 6፣8፣10፣12፣14፣16፣18፣20፣22ና24 ደግሞ የተመረጠው ማሳ ቀጥር ከዓምድ ሁለት ተወስዶ የተጻፈለት መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል::

ማስታወሻ:-

ወደ ዚህ ቅጽ የሚተላለፉ የሰብል ዓይነቶች የብርዕና የአገዳ፣የጥራጥሬ፣የቅባት ሰብሎች ከላይ የተጠቀሱት ጊዜያዊ ሰብሎች ድብልቅ እና፣ የጊዜያዊና ቋሚ ሰብሎች ድብልቅ ብቻ መሆናቸውን ማገናዘብ ያስፈልጋል::

ቅጽ ግ.ና.ጥ 97/5 የአጨዳ ውጤት ዝርዝር (ለጊዜያዊ ሰብል)

በዚህ ቅጽ ክፍል ሁለት በዓምድ 1 እና 2 የፓርስልና የማሳ ቁጥር እንዲሁም በዓምድ 3 የሰብል ስም ከቅጽ 97/4 በቀጥታ የሚተላለፉ ሲሆን በዓምድ 3 የተሞላው ሰብል የታጨደበት ቀንና ወር በዓምድ 5 ይሞላል:: በተጨማሪም የሰብሉ ክብደት እንደታጨደና ከደረቀ በኂላ መመዘን ሲኖርበት በዓምድ 6 የሠፈረው ክብደት በዓምድ 8 ላይ ካለው መጠን በክብደት የበለጠ ወይም እኩል መሆኑን ተቆጣጣሪው ማረጋገጥ ይኖርበታል:: በዓምድ 9 ላይ ኮድ 1 ለተሞላላቸው ሰብሎች በዓምድ 10 ላይ የብልሽቱ ምክንያት በዓምድ 11 ላይ የብልሽት ምክንያት ኮድ በዓምድ 12 ደግሞ የብልሽት መጠን በመቶኛ ሲሞላ በዓምድ 13 ላይ ሰብሉ ለብቻው ወይም በድብልቅ መገኘቱን ማገናዘብ ተስማሚው ኮድ መሞላቱን ማረጋገጥ ይገባል::

ማስታወሻ:-

በቅጽ 97/3ሀ፣ 97/3ለ፣ 97/3ሐ፣ 97/3መ እና 97/5 በመረጃ አሰባሰብ መመሪያው ላይ በተገለፀው መሠረት የሰብል ኮድ፣ ሌላ መሬት አጠቃቀም ኮድ እና የሰብል ብልሽት ምክንያት ኮድ በመጠይቁ ላይ በመረጃ ሰብሳቢው ተሞልተው መላክ ስላለባቸው ኮዶቹ በትክክል መሞላታቸውን ተቆጣጣሪው በሚገባ መመርመር አለበት::